

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และการปรับแผนรับมือของสาธารณรัฐสิงคโปร์

บทนำ

นับตั้งแต่เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุขที่เป็นความห่วงกังวลระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern: PHEIC) และยกระดับการเตือนขั้นสูงสุด ซึ่ง ณ เวลาดังกล่าวมีผู้ติดเชื้อนอกสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน ๙๘ คน ใน ๑๘ ประเทศ โดยมีรายงานการติดต่อจากคนสู่คนใน ๔ ประเทศ ได้แก่ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (WHO, 2021a) และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ WHO ประกาศให้โรค COVID-19 กลายเป็นภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) โดยสถานการณ์ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลก ๒๑๓,๗๕๒,๖๖๒ คน และมีจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น ๔,๔๕๙,๓๘๑ คน ทั้งนี้ เฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งสิ้น ๔๐,๘๒๘,๕๘๙ คน (WHO, 2021b)

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศแรก ๆ ของโลกที่พบผู้ติดเชื้อ COVID-19 นอกสาธารณรัฐประชาชนจีน และเผชิญกับสถานการณ์ผู้ติดเชื้อรายวันที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากประเทศเป็นศูนย์กลางการเดินทางและการดำเนินธุรกิจแห่งหนึ่งของโลก รวมทั้งการพบกลุ่มผู้ติดเชื้อหรือคลัสเตอร์ (Cluster)^๑ ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติ รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์จึงได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ อย่างเข้มงวด ทั้งการปิดที่พักคนงาน การจำกัดและติดตามการเดินทาง การออกมาตรการให้ประชาชนทำงานที่บ้าน การจัดหาและเร่งฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ให้แก่ประชาชน จนทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันลดลงอย่างมาก และในช่วงปลายเดือนเมษายน ๒๕๖๔ สาธารณรัฐสิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่รับมือกับ COVID-19 ได้ดีที่สุดในโลก เนื่องจากโครงการฉีดวัคซีนให้ประชาชนของสาธารณรัฐสิงคโปร์ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ สาธารณรัฐสิงคโปร์พบคลัสเตอร์ใหม่เป็นระยะ ๆ เช่นเดียวกับที่ทั่วโลกยังไม่สามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้ แต่รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้ตัดสินใจเดินทางสู่ประเทศในรูปแบบความเป็นปกติใหม่ (New Normal) โดยวางแผนประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนยอมรับและสามารถอยู่ร่วมกับ COVID-19 เพื่อพยุงเศรษฐกิจและให้ประเทศเดินหน้าต่อไปได้

^๑ การติดเชื้อเป็นกลุ่มหรือคลัสเตอร์ (Cluster) ในศัพท์ระบาดวิทยาใช้ในกรณีที่เกิดจากมีผู้ติดเชื้อ ๑ คนหรือมากกว่านั้นไปแพร่เชื้อ ไม่ว่าจะเป็นการสัมผัสผู้ติดเชื้อโดยตรงหรือสัมผัสสิ่งของที่มีเชื้ออยู่จนเกิดการติดเชื้อเป็นกลุ่ม

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เนื่องจากเป็นประเทศขนาดเล็ก ต้องพึ่งพาการนำเข้าอาหาร แรงงาน การลงทุน อีกทั้งเป็นศูนย์กลางธุรกิจและเป็นเส้นทางเชื่อมต่อการค้าคมนาคมของภูมิภาคและของโลก สาธารณรัฐสิงคโปร์พบผู้ติดเชื้อ COVID-19 รายแรกเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ และมีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงเดือนเมษายนจนถึงกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติ (Migrant Labors) ซึ่งอยู่อย่างแออัดและมีสุขอนามัยที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นเป็นหลักร้อยละถึงหลักพันคนต่อวัน โดยวันที่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่สูงสุดพบถึง ๑,๔๒๖ คน (Ministry of Health, 2020) และเป็นแรงงานข้ามชาติถึงร้อยละ ๙๐ ของผู้ติดเชื้อใหม่ทั้งหมด รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในพื้นที่อาศัยของแรงงานข้ามชาติอย่างเข้มงวดและวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาว เช่น การจำกัดวงพื้นที่อยู่อาศัยของแรงงานข้ามชาติ การฉีดวัคซีนให้แก่แรงงานเป็นกลุ่มแรก ๆ การตรวจหาเชื้อซ้ำเป็นประจำ การจำกัดการเคลื่อนไหวของแรงงานระหว่างที่พักและที่ทำงาน การปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ การสร้างหอพักแรงงานเพิ่มเพื่อลดความแออัด ด้วยมาตรการดังกล่าวส่งผลให้สามารถควบคุมการระบาดระลอกนั้นได้เบ็ดเสร็จในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓

เมื่อทั่วโลกกำลังเผชิญกับการกลายพันธุ์ของไวรัสโคโรนาที่ก่อให้เกิดโรค COVID-19 โดยเฉพาะเชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล (Variants of Concern: VOC) ได้แก่ อัลฟา (สายพันธุ์ B.1.1.7) เบตา (สายพันธุ์ B.1.351) แกมมา (สายพันธุ์ P.1) และเดลตา (สายพันธุ์ B.1.617.2)^๒ สาธารณรัฐสิงคโปร์ต้องเผชิญกับปัญหานี้เช่นกัน โดยรัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ตรวจพบผู้ติดเชื้อโคโรนาไวรัสกลายพันธุ์จากสหราชอาณาจักร เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ (ทศพล ชัยสัมฤทธิ์ผล, ๒๕๖๓) แต่ด้วยการเฝ้าระวังและติดตามอย่างเข้มงวดของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มจึงมีจำนวนน้อยและบางวันไม่มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่ม นับได้ว่ามีประสิทธิภาพในการควบคุมการระบาดเป็นอย่างมาก

^๒ องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ตั้งชื่อเชื้อไวรัสโคโรนาที่ก่อให้เกิดโรค COVID-19 สายพันธุ์ต่าง ๆ (SARS-CoV-2) โดยจำแนกไว้เป็น ๒ กลุ่ม คือ เชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล (Variants of Concern: VOC) และเชื้อกลายพันธุ์ที่น่าสนใจ (Variants of Interest: VOI) โดยเชื้อกลายพันธุ์ที่น่ากังวล มีการกลายพันธุ์ในระดับที่มีนัยสำคัญต่อสาธารณสุขโลก เช่น แพร่ระบาดได้ง่ายขึ้น หรือทำให้วัคซีนมีประสิทธิภาพลดลง มีชื่อตามอักษรกรีก โดยกลุ่ม VOC ได้แก่ อัลฟา (Alpha) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.1.7 ตรวจพบครั้งแรกในสหราชอาณาจักร เบตา (Beta) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.351 ตรวจพบครั้งแรกในสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ แกมมา (Gamma) ใช้เรียกสายพันธุ์ P.1 ตรวจพบครั้งแรกในสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล และเดลตา (Delta) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.617.2 ตรวจพบครั้งแรกในสาธารณรัฐอินเดีย สำหรับกลุ่ม VOI เป็นกลุ่มที่ WHO เฝ้าระวัง ได้แก่ เอตา (Eta) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.525 ตรวจพบในหลายประเทศ ไอโอตา (Iota) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.526 ตรวจพบครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา แคปปา (Kappa) ใช้เรียกสายพันธุ์ B.1.617.1 ตรวจพบครั้งแรกในสาธารณรัฐอินเดีย และแลมบ์ดา (Lambda) ใช้เรียกสายพันธุ์ C.37 ตรวจพบครั้งแรกในสาธารณรัฐเปรู

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๔ สาธารณรัฐสิงคโปร์พบการติดเชื้อเป็นกลุ่มหรือคลัสเตอร์ใหม่ในชุมชนที่เชื่อมโยงกับโรงพยาบาล Tan Tock Seng (TTS) โดยผู้ป่วยที่ตรวจพบรายแรกเป็นพยาบาลที่ทำงานในหอผู้ป่วย ซึ่งพบว่าเป็นสายพันธุ์เดลตาและได้สร้างความกังวลแก่ทุกฝ่าย นอกจากนี้ยังพบคลัสเตอร์ในที่ต่าง ๆ อย่างน้อย ๑๐ แห่ง รวมถึงสนามบิน Changi ส่งผลให้สาธารณรัฐสิงคโปร์มีรายงานการติดเชื้อในชุมชนช่วงเดือนพฤษภาคมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยมีจำนวน ๔๗๖ ราย ก่อนที่จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่จะลดลงมาจนมีรายงานผู้ติดเชื้อรายใหม่บางวันเพียง ๑ รายเท่านั้น ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ สาธารณรัฐสิงคโปร์พบผู้ติดเชื้อใหม่ ๑๖๓ คน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากคลัสเตอร์การระบาดที่สถานบันเทิงทีวีคาราโอเกะ “เคทีวี” (KTV) และตลาดปลา โดยเป็นอัตรายอดผู้ติดเชื้อ COVID-19 ใหม่ซึ่งมากที่สุดของประเทศในรอบ ๑๑ เดือนหลังจากที่สามารถควบคุมการระบาดภายในประเทศมาได้โดยตลอด

จากรายงานของกระทรวงสาธารณสุข สาธารณรัฐสิงคโปร์พบว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในสาธารณรัฐสิงคโปร์ ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งสิ้น ๖๖,๙๒๘ คน ผู้เสียชีวิต ๕๒ คน และได้ฉีดวัคซีนไปแล้วเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๘,๕๗๕,๖๐๘ โดส (Ministry of Health, 2021a)

การรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศแรก ๆ ที่ต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 แต่หากพิจารณาจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ แล้วถือว่ามีจำนวนค่อนข้างน้อย ข้อมูลวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ สาธารณรัฐสิงคโปร์มีจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตอยู่ในลำดับที่ ๑๑๕ จาก ๒๒๓ ประเทศและดินแดน (Worldmeter, 2021) โดยสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่างกระทรวงเรื่อง COVID-19 (Multi-Ministry Task Force on COVID-19) ซึ่งประกอบด้วยประธานร่วมคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และมีคณะทำงานประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ ได้แก่ กระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศ กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม กระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการสังคมและการพัฒนาครอบครัว กระทรวงคมนาคม และสหภาพแรงงานแห่งชาติ (National Trades Union Congress: NTUC) เพื่อวางแผนรับมือกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 ด้วยมาตรการต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

๑. การตัดวงจร (Circuit Breaker)

การตัดวงจรเป็นมาตรการปิดเมืองของรัฐบาลเพื่อปิดสถานที่ทำงานที่ไม่จำเป็น ปิดสถาบันการศึกษา จำกัดการเดินทาง เพื่อให้ประชาชนอยู่ที่บ้าน โดยอนุญาตให้เฉพาะบริการที่จำเป็นเปิดทำการได้เท่านั้น โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน-๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

๒. การกำหนดระยะเวลาการผ่อนคลาย

หลังจากครบระยะเวลาการตัดวงจรเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ แล้ว รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้แบ่งการผ่อนคลายออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะที่ ๑ การเปิดเมืองอย่างปลอดภัย (Safe Re-Opening) วันที่ ๒-๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยอนุญาตให้เฉพาะธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่ำต่อการแพร่เชื้อ

ระยะที่ ๒ การเปลี่ยนผ่านอย่างปลอดภัย (Safe Transition) วันที่ ๑๙ มิถุนายน-๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยอนุญาตให้ร้านค้าปลีก ห้างสรรพสินค้า และการให้บริการรับประทานอาหารที่ร้านอาหารสามารถเปิดทำการได้

ระยะที่ ๓ ประเทศปลอดภัย (Safe Nation) ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา โดยอนุญาตให้จัดกิจกรรมขนาดใหญ่ เช่น พิธีทางศาสนา และการแสดงดนตรี ซึ่งมีผู้เข้าร่วมงานได้ไม่เกิน ๒๕๐ คน และกำหนดพื้นที่ย่อยภายในงานไม่เกินพื้นที่ละ ๕๐ คน รวมถึงอนุญาตให้ห้างสรรพสินค้าและร้านค้าปลีกขนาดใหญ่สามารถเปิดบริการได้มากขึ้น แต่ต้องมีมาตรการด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ สาธารณรัฐสิงคโปร์เริ่มฉีดวัคซีน COVID-19 ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

เมื่อสาธารณรัฐสิงคโปร์เผชิญกับการระบาดใหญ่อีกครั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ จากกลุ่มผู้ติดเชื้อโรงพยาบาล Tan Tock Seng และในที่อื่น ๆ ส่งผลให้ต้องกลับไปใช้มาตรการการผ่อนคลายระยะที่ ๒ เป็นระยะเวลา ๓ สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ ๘-๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ แต่มีรายละเอียดของมาตรการต่างไปจากการประกาศใช้มาตรการดังกล่าวเมื่อช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ เช่น จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมกลุ่มกันทางสังคม (Social Gathering) ไม่เกิน ๕ คน (จากเดิม ๘ คน) จำกัดจำนวนพนักงานในสถานที่ทำงานไม่เกินร้อยละ ๕๐ (จากเดิมร้อยละ ๗๕) เป็นต้น แต่หลังจากประกาศใช้มาตรการดังกล่าวได้เพียง ๑ สัปดาห์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ได้ปรับเพิ่มความเข้มงวดของมาตรการควบคุมกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจ ระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม-๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยการงดกิจกรรมทางสังคมที่มีความเสี่ยงสูง เช่น จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมกลุ่มกันทางสังคม ไม่เกิน ๒ คน (จากเดิม ๕ คน) การออกมาตรการให้ประชาชนทำงานที่บ้าน (Default Work from Home) การงดกิจกรรมสาธารณะในร่มที่จำเป็นต้องถอดหน้ากากอนามัย รวมถึงการรับประทานอาหารในร้าน และด้วยความร่วมมือจากประชาชน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 รายใหม่ในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ลดลงเหลือไม่ถึง ๑๐ คนต่อวัน รัฐบาลจึงได้ผ่อนคลายมาตรการควบคุมตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ อาทิ ประชาชนสามารถรวมกลุ่มได้ ๕ คน การผ่อนคลายข้อจำกัดเรื่องจำนวนคนที่เข้าร่วมงานใช้บริการตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ สาธารณรัฐสิงคโปร์พบผู้ติดเชื้อใหม่ จำนวน ๑๖๓ คน นับเป็นจำนวนมากที่สุดของประเทศในรอบ ๑๑ เดือน ส่วนใหญ่มาจากคลัสเตอร์การระบาดที่สถานบันเทิงทีวีคาราโอเกะ และตลาดปลา สาธารณรัฐสิงคโปร์จึงยกระดับมาตรการป้องกันและใช้มาตรการการผ่อนคลายระยะที่ ๒ ซึ่งมีรูปแบบเดียวกับที่ได้ประกาศใช้ระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม-๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เช่น ห้ามการรับประทานอาหารในร้าน รวมทั้งไม่อนุญาตให้ประชาชนรวมตัวกันเกิน ๒ คน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม-๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔

๓. การจำกัดวงพื้นที่อยู่อาศัยและการเคลื่อนย้ายของแรงงานข้ามชาติ

สาธารณรัฐสิงคโปร์มีกลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติหลากหลายรูปแบบ มีทั้งระดับสูง (Professionals) ระดับกลาง (Skilled and Semi-skilled Workers) ที่มาฝึกงาน เป็นนักเรียน และครอบครัวเครือญาติ คนทำงาน รวมถึงแรงงานรายได้ต่ำซึ่งส่วนใหญ่มาจากเอเชียใต้ทำงานในภาคการผลิตและก่อสร้าง โดยรวมแล้ว สาธารณรัฐสิงคโปร์มีแรงงานข้ามชาติ ๑,๔๒๗,๕๐๐ คน (ข้อมูลจาก International Labour Organization เดือนธันวาคม ๒๕๖๓) ในช่วงที่สาธารณรัฐสิงคโปร์มีการระบาดของ COVID-19 สูงสุดเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๓ มีการติดเชื้อในกลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติมากกว่า ๑,๐๐๐ คนต่อวัน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อสะสมทั้งประเทศกว่าร้อยละ ๙๐ เป็นแรงงานข้ามชาติ รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์จึงได้ออกมาตรการเฉพาะหน้าอย่างเข้มงวดเพื่อควบคุมการระบาดในครั้งนั้น โดยจำกัดวงพื้นที่อยู่อาศัยและการเคลื่อนย้ายของแรงงานข้ามชาติ เช่น

๑) การกักตัว รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ไม่อนุญาตให้แรงงานออกจากห้องพัก โดยมีหน่วยงานรัฐบาลเป็นผู้ส่งอาหารสำหรับยังชีพให้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้ถูกวิจารณ์จากองค์กรด้านแรงงาน เช่น องค์กรการกุศลที่ช่วยเหลือแรงงานต่างชาติชื่อ Transient Workers Count Too (TWC2) เนื่องจากแรงงานหลายคนต้องกักตัวเองในห้องพักถึง ๒๐-๒๒ ชั่วโมงต่อวันในสภาพแออัด รวมถึงยังไม่ได้รับค่าจ้างและการดูแลจากนายจ้าง บางส่วนต้องโดนกักตัวถึง ๘ เดือน ทั้งนี้ มีการนำแรงงานที่มีสุขภาพแข็งแรงและจำเป็นสำหรับงานหลายประเภท จำนวนประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ออกจากห้องพักไปอยู่ที่อื่น เพื่อขับเคลื่อนให้ประเทศเดินหน้าต่อไปได้

๒) การลดความแออัด เนื่องจากห้องพักบางแห่งมีแรงงานข้ามชาติอยู่อย่างเบียดเสียดถึง ๑๐-๒๐ คนต่อห้อง สาธารณรัฐสิงคโปร์จึงพยายามลดจำนวนคนต่อห้องให้เหลือเพียงไม่เกิน ๑๐ คน โดยดัดแปลงใช้โรงแรม โรงงาน โกดังที่ถูกทิ้งร้าง รวมถึงเรือสำราญมาเป็นห้องพักแรงงานเฉพาะกิจ (Quick-built Dormitories: QBDs)

๓) การจำกัดการเดินทาง หลังจากการกักตัวแรงงานข้ามชาติอย่างเข้มงวดให้อยู่แต่ในห้องพักเป็นเวลา ๒๘ วัน ทางสาธารณสุขสิงคโปร์เริ่มให้แรงงานข้ามชาติที่ผลตรวจไม่พบเชื้อกลับมาทำงานได้ ในขณะเดียวกันก็จำกัดการเคลื่อนไหวยาระหว่างที่พักกับที่ทำงานอย่างเคร่งครัด ต่อมาทางการได้ประกาศให้แรงงานข้ามชาติกลับเข้าสู่ชุมชนได้ภายใต้มาตรการจำกัดอย่างเข้มงวดตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๔ โดยอนุญาตให้แรงงานข้ามชาติที่อยู่ในห้องพักเข้าชุมชนได้เดือนละ ๑ ครั้ง โดยต้องใส่เครื่องติดตามโรค (Bluepass) ซึ่งสาธารณสุขสิงคโปร์แจกให้แก่แรงงานข้ามชาติจำนวน ๔๕๐,๐๐๐ คนภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ เครื่องติดตามโรคนี้นี้จะพัฒนาศักยภาพในการกักกันโรคและสามารถควบคุมการติดเชื้อใหม่ ๆ ได้รวดเร็วขึ้น เพื่อความปลอดภัย เนื่องจากหากมีการติดเชื้อ COVID-19 สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ว่าได้สัมผัสหรือใกล้ชิดกับผู้ใด

๔) การเร่งฉีดวัคซีนให้กับกลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติ ทางสาธารณสุขรัฐสิงคโปร์กำหนดให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติได้รับวัคซีนต่อจากกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยง

๕) การตรวจหาเชื้อซ้ำ สาธารณรัฐสิงคโปร์มีการตรวจโรคหัดเชื้อ COVID-19 ทุก ๑๔ วัน (Rostered Routine Testing: RRT) โดยให้แรงงานต่างชาตินั้นพักอยู่ในหอพักและเป็นผู้ที่ทำงานด้านก่อสร้างและอยู่ต่อเรือและอุตสาหกรรมสิ่งทอ ต้องได้รับการตรวจด้วยเพื่อสามารถควบคุมโรคได้ต่อไป

ด้วยมาตรการจำกัดวงพื้นที่อยู่อาศัยและการเคลื่อนย้ายของแรงงานข้ามชาติอย่างเข้มงวด แม้ว่าจะช่วยป้องกันไม่ให้เชื้อจากหอพักออกไปแพร่ระบาดในชุมชน แต่อีกด้านหนึ่งก็ทำให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติได้รับผลกระทบอย่างมาก เนื่องจากการขาดรายได้ และต้องอยู่รวมกันอย่างแออัดภายในห้องพัก โดยไม่สามารถเว้นระยะห่างได้เป็นระยะเวลาหลายเดือน ส่งผลให้เกิดความเครียดและผลกระทบต่อจิตใจ อีกทั้งโดนวิพากษ์วิจารณ์จากหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนว่ารัฐบาลปฏิบัติกับแรงงานอย่างไม่เป็นธรรม

นอกจากแผนการควบคุมโรค COVID-19 เฉพาะหน้าดังกล่าวแล้ว สาธารณรัฐสิงคโปร์ยังวางแผนระยะยาวปฏิรูประบบการจัดการแรงงานข้ามชาติหลายด้าน เพื่อแก้ไขปัญหาที่สะสมมานานและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยอีก โดยการปฏิรูปความเป็นอยู่ของแรงงานข้ามชาติ อาทิ การปรับปรุงสภาพที่พักรออาศัย ลดความแออัด สร้างหอพักเพิ่ม รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติที่มีอยู่เดิม ได้แก่ พระราชบัญญัติหอพักแรงงานข้ามชาติ ปี ๒๕๕๘ (Foreign Employee Dormitories Act 2015: FEDA) สำหรับใช้กำกับดูแลหอพักแรงงานข้ามชาติ โดยกระทรวงแรงงานสาธารณสุขสิงคโปร์ทำงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับมาตรฐานหอพักภายใต้กฎหมายฉบับนี้ โดยใช้การถอดบทเรียนจากการทำหอพักแบบ QBDs มาพิจารณาด้วย

๔. การจัดตั้งทีมนักสืบ

ในช่วงสามเดือนแรกที่สาธารณสุขสิงคโปร์ประสบกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 สาธารณรัฐสิงคโปร์มีผู้ติดเชื้อสะสมไม่ถึง ๔๐๐ คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับการแพร่ระบาดในประเทศอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมาจากการใช้ทีม "นักสืบ" ช่วยแกะรอยผู้ติดเชื้อและผู้เสี่ยงติดเชื้อ โดยใช้กระบวนการติดตามที่ครอบคลุมทั่วถึงผ่านกล้องวงจรปิดและการสืบสวนจากตำรวจ ทำให้สามารถตามรอยไวรัสจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ระบุนักเสี่ยงติดเชื้อและส่งให้คนเหล่านั้น รวมถึงคนใกล้ชิดกักตัวเอง ก่อนที่จะแพร่ไวรัสไปมากกว่าเดิม สำนักข่าวบีบีซีอธิบายขั้นตอนการทำงานนี้ว่า การหาต้นตอของโรคเริ่มจากแพทย์ที่โรงพยาบาลซึ่งจะถามคนไข้ว่าได้ไปที่ไหนมาบ้าง พบปะใครบ้าง หลังจากได้ผลตรวจของคนไข้ว่าติดเชื้อ แพทย์จะส่งข้อมูลไปให้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีหน้าที่หาข้อมูลต่อจากคนไข้ จากนั้นทีมสืบสวนอาชญากรรมของสาธารณสุขสิงคโปร์ก็จะเข้าร่วมด้วย โดยกรมสืบสวนอาชญากรรมจะประชุมกับกระทรวงสาธารณสุขทุกวันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ทั้งนี้ ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลให้การใช้ทีมนักสืบของสาธารณสุขสิงคโปร์มีประสิทธิภาพคือ ความร่วมมือจากประชาชนในการให้ข้อมูลและการมีกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ (Infectious Diseases Act) ที่เข้มงวด โดยหากใครก็ตามปฏิเสธไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐในการรวบรวม

หาข้อมูล จะมีโทษปรับ ๑๐,๐๐๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ หรือกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุก ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ อย่างไรก็ตาม ระบบติดตามในลักษณะนี้เหมาะสมที่จะใช้ในช่วงเวลาที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อไม่มาก เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูงและใช้แรงงานมาก (“ไวรัสโคโรนา: สิงคโปร์ใช้ระบบ “นักสืบ” จัดการกับโรคโควิด-19 อย่างไร”, ๒๕๖๓)

การปรับแผนรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ในช่วงปลายเดือนเมษายน ๒๕๖๔ สำนักข่าว Bloomberg ได้จัดอันดับให้สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศที่รับมือกับ COVID-19 ได้ดีที่สุดในโลกแทนที่นิวซีแลนด์ซึ่งอยู่ในอันดับหนึ่งมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ เนื่องจากโครงการฉีดวัคซีนให้ประชาชนสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การจัดอันดับดังกล่าวยังพิจารณาถึงจำนวนผู้ติดเชื้อ ผู้เสียชีวิต วัคซีน อีสรภาพในการเดินทางไปต่าง ๆ และเศรษฐกิจ ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวสาธารณรัฐสิงคโปร์สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของกลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติ การเดินทางเข้าประเทศ และประชาชนร้อยละ ๑๕ ได้รับวัคซีนครบทุกโดสแล้ว ทั้งนี้ คณะทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงเรื่อง COVID-19 ตั้งเป้าหมายจะฉีดวัคซีน COVID-19 ครบ ๒ เข็ม ให้แก่ประชากรจำนวน ๒ ใน ๓ ของประเทศภายในวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันชาติสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ประชาชนร้อยละ ๘๐ ได้รับวัคซีนครบทุกโดสแล้ว (Ministry of Health, 2021b)

สาธารณรัฐสิงคโปร์ได้วางแผนงานระยะยาว (Road map) ซึ่งจะนำสังคมไปสู่อนาคตที่ประชาชนสามารถเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกับ COVID-19 อย่างปลอดภัยและเป็นปกติสุขได้ โดยแผนการนี้เผยแพร่ต่อสาธารณชนในรูปแบบของบทความโดยรัฐมนตรีในคณะทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงเรื่อง COVID-19 จำนวน ๓ คน ได้แก่ นาย Gan Kim Yong รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม นาย Lawrence Wong รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนาย Ong Ye Kung รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันเขียนและเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ The Straits Times ฉบับวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ชื่อบทความว่า "การใช้ชีวิตปกติกับ COVID-19: รัฐมนตรีในคณะทำงานร่วมกันฯ ในเรื่องสาธารณรัฐสิงคโปร์กำลังร่างแผนงานสำหรับความปกติใหม่อย่างไร" (Living Normally, with COVID-19: Task Force Ministers on How S'pore is Drawing Road Map for New Normal) ทั้งนี้ สำนักข่าวบีบีซีมีความเห็นว่า บทความดังกล่าวมีความสำคัญบ่งชี้ว่า การเร่งฉีดวัคซีนในวงกว้าง การใช้วิธีตรวจหาเชื้อที่ง่ายขึ้น การปรับปรุงประสิทธิภาพในการรักษาผู้ป่วย และการส่งเสริมให้พลเมืองคงความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างเหนียวแน่น จะช่วยให้การตอบสนองต่อกรณีพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในอนาคตแตกต่างไปจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอย่างมาก ซึ่งขณะนี้คณะทำงานร่วมกันฯ กำลังร่างแผนงานที่จะทำให้สาธารณรัฐสิงคโปร์เปลี่ยนผ่านไปสู่ "ความเป็นปกติใหม่" (New Normal) อย่างแท้จริง (“โควิด-19: เปิดแผนรัฐบาลสิงคโปร์ เรียนรู้อยู่กับไวรัส ให้ชีวิตปกติสุขในระยะยาว”, ๒๕๖๔) นอกจากนี้ รัฐมนตรีทั้งสามคนยังยอมรับว่า แม้ว่าการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ได้เกิดขึ้นเป็นเวลากว่า ๑๘ เดือนแล้ว แต่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถทำให้อัตราการแพร่เชื้อในประเทศลดลงจนเป็นศูนย์ได้

และอาจไม่มีวันทำได้เนื่องจากวิวัฒนาการการกลายพันธุ์ของไวรัสที่ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนอาจทำให้เชื้อไวรัสนี้คงอยู่ถาวรและกลายเป็นเชื้อประจำถิ่น ดังนั้นการมีวัคซีนที่มีประสิทธิภาพสูงจะช่วยลดความเสี่ยงจากการติดและแพร่เชื้อ รวมถึงลดอัตราการป่วยหนักและเสียชีวิต โดยอาจต้องมีการฉีดวัคซีนเข็มที่สามหรือมากกว่านั้นเพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ทั้งนี้ รัฐบาลมีแผนดำเนินโครงการฉีดวัคซีนอย่างครอบคลุมให้แก่ประชาชนต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี อย่างไรก็ตาม ประชาชนสาธารณสุขรัฐสิงคโปร์จะสามารถอยู่กับ COVID-19 และใช้ชีวิตตามวิถีความเป็นปกติใหม่ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับการทำใจยอมรับในเรื่องที่ COVID-19 จะต้องกลายเป็นโรคประจำถิ่น รวมถึงพฤติกรรมรวมหมู่ของประชาชน กล่าวโดยสรุปแล้ว บทความดังกล่าวให้ความสำคัญกับมาตรการ ๔ ข้อ ได้แก่

๑. การที่ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการฉีดวัคซีน เนื่องจากวัคซีนที่มีประสิทธิภาพสูงจะช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อและแพร่เชื้อ COVID-19 ได้อย่างมาก ทั้งยังลดอัตราการป่วยหนักและเสียชีวิตในกลุ่มผู้ติดเชื้ออีกด้วย

๒. การตรวจหาผู้ติดเชื้อที่ง่ายและรวดเร็ว โดยในตอนนี้นี้รัฐบาลสาธารณสุขสิงคโปร์ได้แจกจ่ายชุดตรวจ Rapid Antigen Test^๓ ที่มีขั้นตอนการใช้ที่ง่ายและรู้ผลได้อย่างรวดเร็วสำหรับการหาผู้ติดเชื้อภายในประเทศ โดยวางจำหน่ายในร้านขายยาทั่วไปเพื่อให้ประชาชนสามารถหาซื้อได้ง่าย รวมถึงใช้เพื่อตรวจคัดกรองในสถานพยาบาล และกลุ่มพนักงานของภาคเอกชน นอกจากนี้ รัฐบาลกำลังจัดหาอุปกรณ์จากเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มเติม อาทิ ชุดตรวจหาเชื้อจากลมหายใจ (Breathalyzer) ซึ่งสามารถรู้ผลได้ภายในเวลาเพียง ๑-๒ นาที รวมทั้งชุดตรวจหาเชื้อ COVID-19 ในน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือน ซึ่งสามารถบอกได้ว่ามีคลัสเตอร์ผู้ติดเชื้ออยู่ในหอพัก โรงแรม รวมทั้งอาคารชุดต่าง ๆ หรือไม่

๓. การพัฒนาการรักษา โดยสาธารณสุขสิงคโปร์มีวิธีการรักษาที่หลากหลาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามข่าวสารการพัฒนาและวิธีการรักษาใหม่ ๆ อย่างใกล้ชิด และสนับสนุนให้นักวิทยาศาสตร์ในประเทศมีส่วนร่วมในการคิดค้นยาและวัคซีน

๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยประชาชนต้องยอมรับว่า COVID-19 จะกลายเป็นโรคประจำถิ่น และสามารถอยู่ร่วมกับ COVID-19 ได้ รวมถึงการปรับพฤติกรรมส่วนรวมในสังคม เช่น การรักษานามัยส่วนบุคคลให้ดี หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่พลุกพล่านเมื่อมีอาการไม่สบาย หยุดงานเมื่อไม่สบายโดยที่นายจ้างต้องให้การสนับสนุนเพื่อความปลอดภัยในที่ทำงาน เป็นต้น

รัฐบาลสาธารณสุขสิงคโปร์ได้ประชาสัมพันธ์แผนรับมือดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนเตรียมพร้อมสำหรับการเข้าสู่วิถีชีวิตแบบความเป็นปกติใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำวิดีโอชื่อ “ไปสู่ความเป็นปกติใหม่ด้วยกัน” (Together, Towards a New Normal) เผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Youtube วิดีโอดังกล่าวมีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายภายใต้ยุทธศาสตร์ “ตรวจหาเชื้อ ตามรอยโรค และฉีดวัคซีน” (Let’s Test, Let’s Trace, Let’s Vaccine) และมีความยาวเพียงหนึ่งนาทีกึ่ง ซึ่งอธิบายวิธีใช้ชุดตรวจ

^๓ Rapid Antigen Test คือการตรวจหาตัวเชื้อ SARS-Cov-2 ซึ่งเป็นไวรัสที่ทำให้เกิดโรค COVID-19 โดยตรวจด้วยการแยงจุ่ม (Swab) เป็นเครื่องมือเบื้องต้นที่จะนำมาใช้คัดกรอง COVID-19

COVID-19 ด้วยตนเองที่บ้าน การพกเครื่องติดตามการเดินทางหรือ “Token” ที่มีลักษณะคล้ายพวงกุญแจ เพื่อให้ทราบว่าการเดินทางในแต่ละวัน และเชิญชวนให้ประชาชนไปฉีดวัคซีน การจัดทำวิดีโอชื่อ “ฉีดวัคซีนกัน” (Let’s Get Vaccinated) เชิญชวนให้คนรุ่นใหม่ไปฉีดวัคซีน รายการชื่อ “ผู้เชี่ยวชาญอธิบายให้นักเรียน” (Expert Explain for Student) โดยให้ดาราที่มีบทบาทเป็น “แม่” ในชีวิตจริงมาคุยกับแพทย์เรื่อง COVID-19 เพื่อสื่อสารไปยังนักเรียน นอกจากนี้ ยังมีรายการบันเทิงภาษาจีนที่สอดแทรกเรื่อง COVID-19 ให้กับผู้สูงอายุที่ใช้ภาษาจีนโดยเฉพาะ

ด้วยมาตรการสี่ข้อดังกล่าว จะส่งผลให้การตอบสนองเมื่อพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

๑. การรักษาตัวที่บ้านของผู้ติดเชื้อ COVID-19 หลังจากประชาชนได้รับวัคซีนครบ ๒ เข็มแล้ว หากได้รับเชื้ออาการไม่รุนแรงและสามารถพักรักษาตัวเองที่บ้านได้ โอกาสที่คนใกล้ชิดจะติดเชื้อค่อนข้างน้อย จึงไม่ต้องกังวลว่าสถานพยาบาลจะมีคนไข้มากเกินกำลังรองรับจนไม่อาจให้การรักษาได้ทั่วถึงอีกต่อไป

๒. การติดตามและกักตัวผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้ติดเชื้อ COVID-19 อาจไม่จำเป็นอีกต่อไป เนื่องจากสามารถเข้าถึงอุปกรณ์และการตรวจหาเชื้อได้ง่ายขึ้น ทำให้สามารถตรวจหาเชื้อได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ หากพบว่าผลตรวจเป็นบวก สามารถทดสอบอีกครั้งโดยใช้ชุดตรวจ RT-PCR^๔ และแยกกักตนเองในขั้นต่อไปได้

๓. การรายงานเฉพาะผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่มีอาการหนัก โดยรัฐบาลสาธารณสุขรัฐสิงคโปร์จะมุ่งให้ความสำคัญกับผลการรับมือและดำเนินการป้องกันโรค คือ จำนวนผู้ป่วยหนักในไอซียู รวมทั้งผู้ป่วยที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจและสอดท่อให้ออกซิเจนเหมือนกับการเฝ้าติดตามโรคไข้หวัดใหญ่ในปัจจุบัน

๔. การอนุญาตให้จัดกิจกรรมขนาดใหญ่ เช่น วันชาติ วันปีใหม่ เป็นต้น

๕. การเดินทางไปยังประเทศที่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ โดยผู้ที่ได้รับวัคซีนครบ ๒ เข็ม และมีใบรับรองการฉีดวัคซีนของแต่ละประเทศ อาจได้รับการยกเว้นการกักตัว

นาย Lee Hsien Loong นายกรัฐมนตรีสาธารณสุขรัฐสิงคโปร์ ยังได้ให้ความสำคัญกับแผนการดังกล่าว โดยประกาศผ่านข้อความทางเฟสบุ๊กเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ และย้ำถึงความสำคัญของการฉีดวัคซีนว่าเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับ COVID-19 ที่แพร่ระบาดอยู่ในประเทศได้ และเชิญชวนประชาชนให้ออกมาฉีดวัคซีน เนื่องจากยังมีผู้ได้รับวัคซีนเพิ่มมากขึ้นเท่าไร ก็จะมีผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรคได้เร็วขึ้น และเปิดเสรีในด้านต่าง ๆ ได้มากขึ้นเท่านั้น

^๔ การตรวจแบบ Real Time Polymerase chain reaction (RT-PCR) เป็นการตรวจหาตัวไวรัสโดยดูจากสารพันธุกรรม RNA ของไวรัส ซึ่งเป็นวิธีที่องค์การอนามัยโลกแนะนำและประเทศไทยใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากมีข้อดีคือ มีความไว มีความจำเพาะสูง สามารถทราบผลภายใน ๓-๕ ชั่วโมง และสามารถตรวจจับเชื้อไวรัสในปริมาณน้อยได้ ถือเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการตรวจวินิจฉัยโรคเพื่อการรักษาที่รวดเร็ว ตั้งแต่ระยะแรกของการเกิดโรค

นอกจากนี้ สาธารณรัฐสิงคโปร์ยังวางแผนระยะยาวในการเป็นศูนย์กลางการผลิตวัคซีนและยาต่าง ๆ โดยอยู่ระหว่างเจรจากับบริษัทยาหลายแห่ง เช่น BioNTech^๕ Sanofi^๖ ส่งผลให้ในอนาคตสาธารณรัฐสิงคโปร์จะมีขีดความสามารถในการผลิตวัคซีนและยารักษาที่หลากหลาย รวมถึงมีขีดความสามารถเต็มทีสำหรับการผลิตแบบครบวงจร (end-to-end) ของวัคซีนเกือบทุกชนิด สำหรับตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บทสรุป

สาธารณรัฐสิงคโปร์ต้องเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เช่นเดียวกับหลายประเทศทั่วโลก รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างกระทรวงเพื่อรับมือกับเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ โดยประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงการสังคมและการพัฒนาครอบครัว รวมถึงสภาพแรงงานแห่งชาติ และได้ออกมาตรการเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดการแพร่ระบาดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานข้ามชาติ โดยรัฐบาลได้สั่งจำกัดวงพื้นที่อยู่อาศัยและการเคลื่อนย้ายของผู้ใช้แรงงานข้ามชาติโดยให้กักตัวอยู่ในหอพักเป็นระยะเวลาสั้น ส่งผลให้โดนวิพากษ์วิจารณ์จากหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนว่ารัฐบาลปฏิบัติกับแรงงานอย่างไม่เป็นธรรม อย่างไรก็ตาม แนวโน้มจำนวนผู้ติดเชื้อของสาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นไปในทางที่ดีขึ้นตามลำดับ รัฐบาลได้ออกมาตรการผ่อนคลายเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและสื่อสารให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมถึงการเร่งฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนและขอความร่วมมือจากประชาชนในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ ส่งผลให้สาธารณรัฐสิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่รับมือกับ COVID-19 ได้ดีที่สุดในโลกในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๔ แม้ว่าปัจจุบันสาธารณรัฐสิงคโปร์ยังต้องเผชิญกับจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นเป็นระยะ ๆ แต่รัฐบาลได้ปรับแผนการรับมือให้เข้ากับสถานการณ์ในรูปแบบ “ความเป็นปกติใหม่” โดยการเร่งฉีดวัคซีนและ

^๕ BioNTech เป็นบริษัทผู้ผลิตยาจากเยอรมนีที่ร่วมกับ Pfizer ผู้ผลิตยาของสหรัฐอเมริกาในการพัฒนาวัคซีน COVID-19 โดยคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ได้สนับสนุน BioNTech ให้จัดตั้งสำนักงานใหญ่ประจำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสาธารณรัฐสิงคโปร์ รวมทั้งจะสร้างโรงงานขึ้นเพื่อผลิตวัคซีน mRNA และยาอื่นๆ เพื่อรักษาโรคติดเชื้อและมะเร็ง โดยคาดว่าจะสามารถเปิดดำเนินการได้ภายในปี ๒๕๖๖ และจะช่วยให้บริษัทสามารถขยายการผลิตสำหรับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อรับมือกับภัยคุกคามจากการแพร่ระบาดในอนาคต โรงงานแห่งใหม่นี้จะเป็นโรงงานผลิตแห่งแรกนอกประเทศเยอรมนี และเป็นสำนักงานแห่งแรกนอกทวีปยุโรปและอเมริกา

^๖ Sanofi บริษัทยาจากสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ประกาศเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๔ว่าจะสร้างโรงงานผลิตวัคซีนแห่งใหม่ในสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยจะเป็นศูนย์การผลิตวัคซีนที่ใช้ระบบดิจิทัลแห่งแรกในเอเชีย Sanofi กำลังพัฒนาวัคซีน COVID-19 ร่วมกับ GSK ซึ่งเป็นบริษัทยาของสหราชอาณาจักร โดยใส่โปรตีนของไวรัสเข้าไปกระตุ้นให้เกิดการสร้างภูมิคุ้มกัน นอกจากนี้ Sanofi ยังทำงานร่วมกับ Translate Bio บริษัทด้านการบำบัดโรคของสหรัฐอเมริกา ในการพัฒนาวัคซีน COVID-19 ที่ผลิตโดยใช้เทคโนโลยี mRNA

ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนยอมรับและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับ COVID-19 เสมือนเป็นโรคประจำถิ่นเช่นเดียวกับไข้หวัดใหญ่ รวมถึงมาตรการระยะยาวในการเป็นศูนย์กลางการผลิตวัคซีนและยาต่าง ๆ เพื่อให้พยุงเศรษฐกิจของประเทศและให้ประเทศเดินหน้าต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

นางสาวปณิตดา สังข์คุ้ม
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกิจการพิเศษ
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ผู้จัดทำ

นางอรณิชา รุ่งธิพานนท์
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกิจการพิเศษ
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ผู้ตรวจทาน

เอกสารอ้างอิง

- คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ศูนย์จีโนมทางการแพทย์. (๒๕๖๔). *ทำไมควรตระหนักแต่ไม่ควรตื่นตระหนกกับข่าว “โควิดกลายพันธุ์ที่อินเดีย”*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.rama.mahidol.ac.th/genomics/th/km/07jul2021-1102>
- โควิด-19: เปิดแผนรัฐบาลสิงคโปร์ เรียนรู้อยู่กับไวรัส ให้ชีวิตปกติสุขในระยะยาว. (๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔). *บีบีซีไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.bbc.com/thai/international-57612128>
- โควิด-19: สิงคโปร์แซงหน้านิวซีแลนด์ เป็นประเทศที่รับมือโควิด-19 ได้ดีที่สุดในโลก. (๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔). *บีบีซีไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.bbc.com/thai/international-56956778>
- ชนาธิป ไชยเหล็ก. (๑๑ พฤษภาคม, ๒๕๖๔). เมื่อโควิด-19 สายพันธุ์อินเดียระบาด สิงคโปร์รับมืออย่างไร. *The Standard*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://thestandard.co/how-singapore-handle-india-coronavirus-spreading/>
- New Normal ยุคโควิด กลยุทธ์สื่อสารสไตล์ ‘สิงคโปร์’. (๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔). ประชาชาติธุรกิจ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.prachachat.net/columns/news-717844>
- ทศพล ชัยสัมฤทธิ์ผล. (๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓). สิงคโปร์พบผู้ป่วยโควิด-19 กลายพันธุ์จากอังกฤษรายแรกแล้ว. *The Standard*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://thestandard.co/singapore-found-coronavirus-from-england/>
- Thai PBS News. (๒๕๖๔). *Cluster การติดเชื้อเป็นกลุ่มก้อน* [วิดีโอ]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=DOoowF-82WA>
- Parichat Chk. (๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๓). ตัวอย่างจากสิงคโปร์ การจัดการโควิดระบาดเชิงรุกกับแรงงานต่างชาติ. *Brand Inside*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://brandinside.asia/how-singapore-cope-covid-19-with-migrant-laborers/>
- ยง ภู่วรวรรณ. (ม.ป.ป). 3.3 RT-PCR และ Rapid test. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://learningcovid.ku.ac.th/course/?c=3&l=3>
- ลัฐกา เนตรทัศน. (๒๕๖๓). *สิงคโปร์กับเส้นทางต่อสู้โควิด - ๑๙: มาตรการจำกัดการเคลื่อนไหวและข้อบังคับควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด - ๑๙*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก https://lawforsean.krisdika.go.th/File/files/article_1_COVIDACTSINGAPORE2020.pdf
- วงศ์พันธ์ อมรินทร์เทวา. (๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓). เมื่อโควิด-19 ระบาดหนักในหอพักแรงงานข้ามชาติที่สิงคโปร์ แรงงานไทยที่นั่นอยู่กันอย่างไร?. *The Standard*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://thestandard.co/how-thai-labor-in-singapore-survive-during-hard-spreading/>

- _____. (๓๐ เมษายน ๒๕๖๔). มองสิงคโปร์ย้อนมองไทย เมื่อสิงคโปร์ถอดบทเรียนโควิด ยกเครื่องการจัดการแรงงานข้ามชาติ. *The 101.World*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.the101.world/singapore-thai-labor-reform-covid/>
- ไวรัสโคโรนา: สิงคโปร์ใช้ระบบ “นักร้อง” จัดการกับโรคโควิด-19 อย่างไร. (๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓). *บีบีซีไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.bbc.com/thai/international-51970570>
- สิงคโปร์ประกาศ “จะไม่กลับไปสู่ยุคก่อนโควิด วางเส้นทางเดินใหม่”. (๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓). *Thai Publica*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://thaipublica.org/2020/08/singapore-new-path-not-returning-to-pre-covid/>
- สิงคโปร์พบผู้ติดเชื้อโควิดกลายเป็นผู้ป่วยแรก หลังเดินทางกลับจากอังกฤษ. (๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓). *Infoquest*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.infoquest.co.th/2020/55171>
- สิงคโปร์ไม่รอด! ยกระดับ “ล็อกดาวน์” หลังโควิด-19 ระบาดอีกครั้ง. ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔. *ประชาชาติธุรกิจ*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.prachachat.net/world-news/news-719288>
- สิงคโปร์มองทะลุโควิด ดึงบริษัทระดับโลกตั้งโรงงานผลิตวัคซีน รับมือโรคระบาดอนาคต. (๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔). *Thai Publica*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://thaipublica.org/2021/05/singapore-looks-beyond-covid-19-talk-with-several-pharmas/>
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงสิงคโปร์. (๒๕๖๔). นายกสิงคโปร์ออกแถลงการณ์ปรับกลยุทธ์รับมือโควิด. *ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสิงคโปร์ ช่วงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก https://www.ditp.go.th/contents_attach/733516/733516.pdf
- เอกรินทร์ บำรุงศักดิ์. (๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓). โควิด-19: สิงคโปร์ควบคุมการระบาดในกลุ่มแรงงานข้ามชาติอย่างไร. *บีบีซีไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.bbc.com/thai/international-55427329>
- International Labour Organization. (2020). *Public Attitudes towards Migrant Workers in Singapore*. Retrieved 6 August 2021, from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/briefingnote/wcms_766633.pdf
- Ministry of Health. (2020a). *29 More Cases Discharged, 1,426 New Cases of COVID-19 Infection Confirmed*. Retrieved 4 August 2021, from <https://www.moh.gov.sg/news-highlights/details/29-more-cases-discharged-1-426-new-cases-of-covid-19-infection-confirmed>
- _____. (2020b). *Multi-Ministry Taskforce on Wuhan Coronavirus*. Retrieved 6 August 2021,

- from <https://www.moh.gov.sg/docs/librariesprovider5/default-document-library/multi-ministry-taskforce-on-wuhan-coronavirus-and-tor---final.pdf>
- _____. (2021a). *26 August 2021 Daily Report on COVID-19*. Retrieved 27 August 2021, from https://www.moh.gov.sg/docs/librariesprovider5/2019-ncov/ceg_20210826_daily_report_on_covid-19be99e16a9bd241f5b427c2d8175ee2fc.pdf
- _____. (2021b). *Update on Local COVID-19 Situation and Vaccination Progress (31 Aug)*. Retrieved 1 September 2021, from [https://www.moh.gov.sg/news-highlights/details/update-on-local-covid-19-situation-and-vaccination-progress-\(31-aug\)](https://www.moh.gov.sg/news-highlights/details/update-on-local-covid-19-situation-and-vaccination-progress-(31-aug))
- Tan, Y. (2021, 20 May). Covid-19: What Went Wrong in Singapore and Taiwan?. *BBC*. Retrieved 11 August 2021 from <https://www.bbc.com/news/world-asia-57153195>
- World Health Organization. (2021a). *Timeline: WHO's COVID-19 Response*. Retrieved 3 August 2021, from <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/interactive-timeline#!>
- _____. (2021b). *WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard*. Retrieved 27 August 2021, from <https://covid19.who.int/>
- _____. (2021c). *Tracking SARS-CoV-2 variants*. Retrieved 6 August 2021, from <https://www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants/>
- Worldometer. (2021). *Reported Cases and Deaths by Country or Territory*. Retrieved 27 August 2021 from <https://www.worldometers.info/coronavirus/#countries>
- Yong G.K., Wong, L., & Kung, O. Y.. (2021, 24 June). Living Normally, with Covid-19: Task Force Ministers on How S'pore is Drawing Road Map for New Normal. *The Straits Times*. Retrieved 9 August 2021, from <https://www.straitstimes.com/opinion/living-normally-with-covid-19>
-